

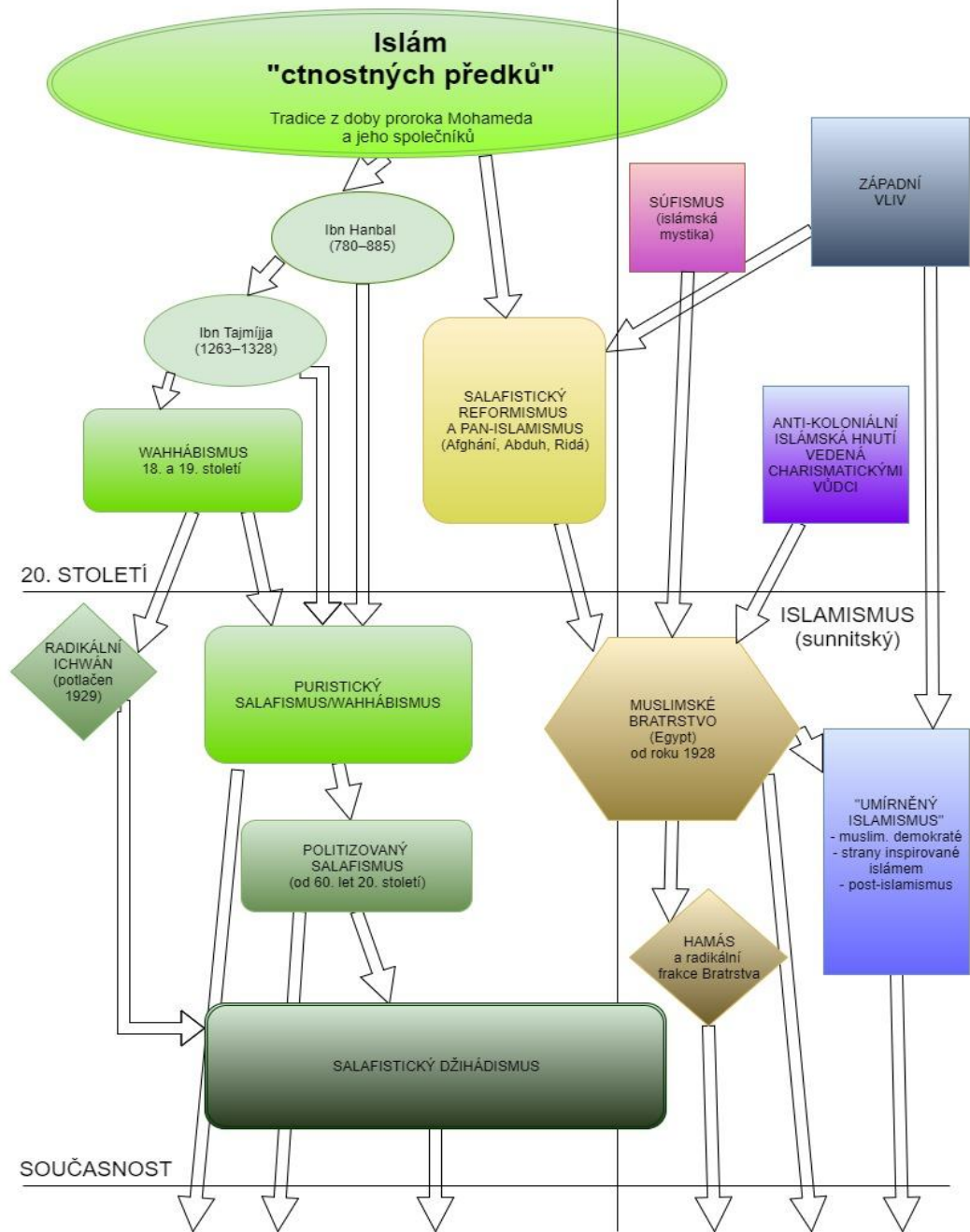

NÁBOŽENSTVÍ A POLITIKA V SAÚDSKÉ ARÁBII

Marek Čejka

SALAFISMUS (nalevo od osy)

OSTATNÍ VLIVY (napravo od osy)

WAHHÁBISMUS

WAHHÁBISMUS následuje učení *Muhammada Ibn Abd Al-Wahhába* (1703-1792), který žil na území dnešní Saúdské Arábie.

- ▶ REFORMISTICKÉ ISLÁMSKÉ HNUTÍ usilující o obrodu islámu v Arábii s cílem navrátit islám k jeho zdrojům tj., k víře a praxi rané islámské obce. Klade důraz na ryzí monotheismus (jeho stoupenci si sami říkali *mywahhidún* - „unitáři“), na Boží transcendenci a na puritánskou přísnost.
- ▶ rigorózní až doslovný výklad Koránu a očištění islámu od cizích vlivů a modernizačních snah - vliv učení *Ibn Tajjmíji* (1263-1328), hanbalovská právní škola
- ▶ expanzivnost, černobílé vidění světa (Svět islámu vs. Svět války) netolerance, džihád meče
- ▶ 1744-1818 první Saúdský stát V r. 1744 uzavřel Al-Wahháb spojení s emírem *Muhammadem Ibn Saúdem* (zemřel 1765), který se pak postavil do čela wahhábistického hnutí. Časté konflikty s okolím.
- ▶ V ší'itském islámu, súfismu, jakýmkoliv (i domnělým) odchylkám od monotheismu vidí herezi, stejně jako odsuzuje jakékoliv uctívání hrobů imámů a proroků islámu (devastace Mohamedova hrobu, 1802 vyplněna Karbalá).
- ▶ 1818 Wahhábisté poraženi osmanským sultánem, na počátku 20. století však (s podporou Britů) znovu ovládnou Arabský poloostrov
- ▶ V pozdější Saúdské Arábii (která vznikla 1932) se wahhábismus stal státním náboženstvím.

První Saúdský stát (1744-1818)

ICHWÁN („Bratrstvo“)

- ▶ Šlo o nejradikálnější odnož wahhábovské reformace, která byla činná v Arábii především počátkem 20. století.
- ▶ Puritánské wahhábistické hnutí odmítající náboženské reformy, sekularizaci státu a zavádění technického pokroku.
- ▶ Významnými vůdci hnutí byli **Ibn Humajd**, **ad-Dawiš** a **Ibn Hithlajn**. Jejich stoupenci bojovali od r. 1924 proti vládě Ibn Sauda (pozdějšího saúdského krále), neboť podle *ichwánu* islám uznává pouze volené vůdce a nikoli dynastie. V letech 1929-30 bylo hnutí potlačeno.
- ▶ V 70. letech došlo v Saudské Arabii ke krátkodobé obnově tohoto hnutí, jehož stoupenci (mnohdy potomci vůdců hnutí původního) obsadili 20. listopadu 1979 Velkou mešitu v Mekce při krvavém pokusu o svržení monarchie.

Nezaměňovat s Ichwán al-muslimín
(Muslimské bratrstvo v Egyptě).

Ikhwan Army - Arabia

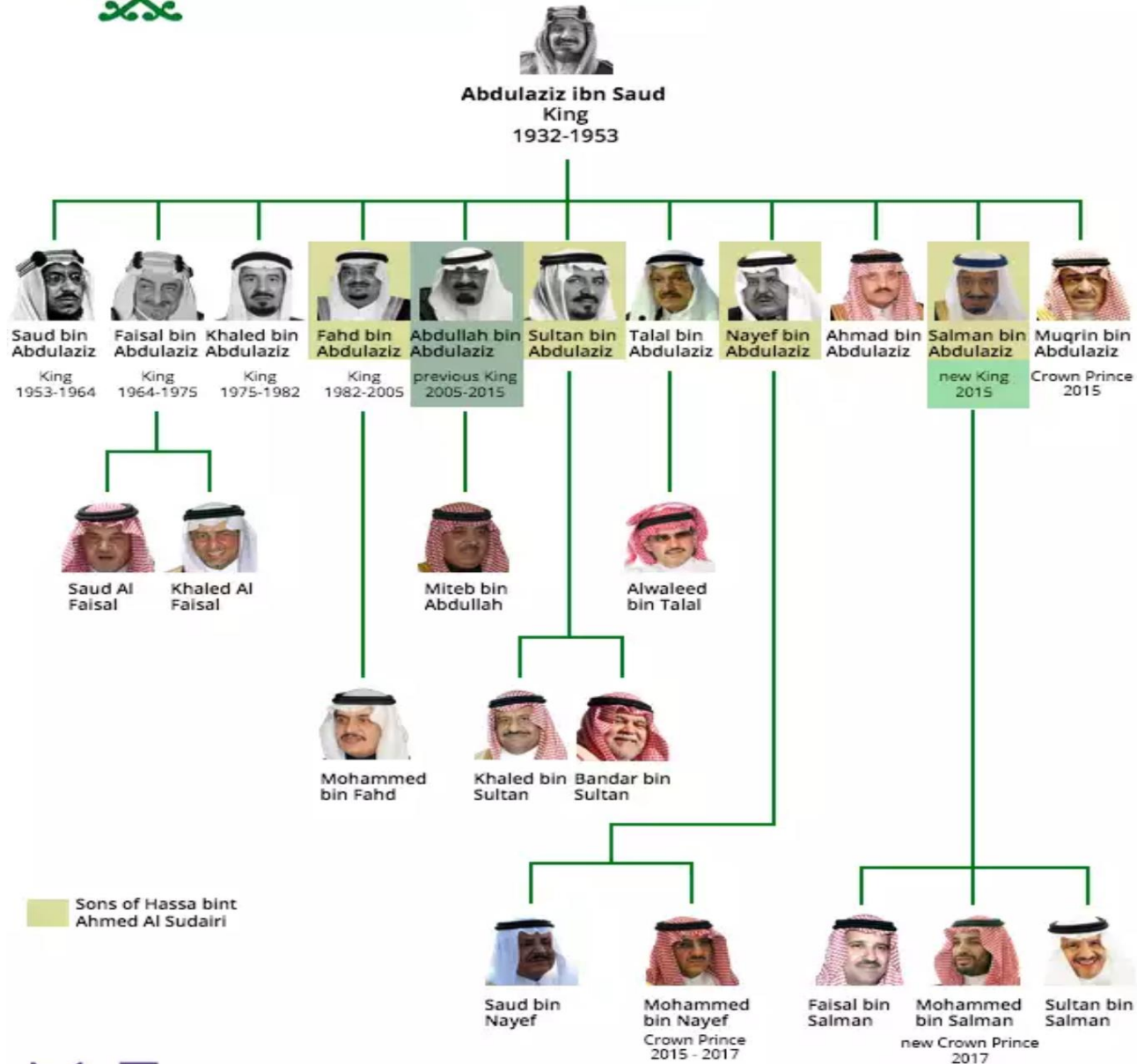
Lokální kořeny salafismu

Sala fism: Local Roots

Saudi Arabia's royal family tree

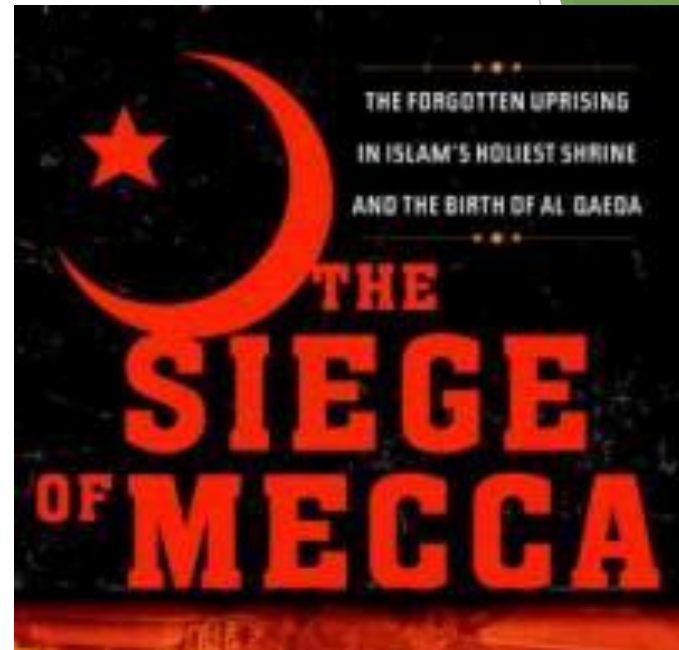
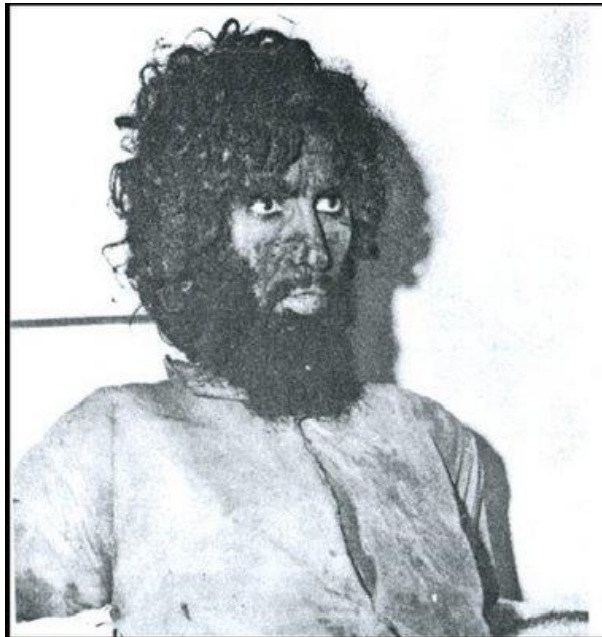

Obsazení mešity v Mekce prosinec 1979

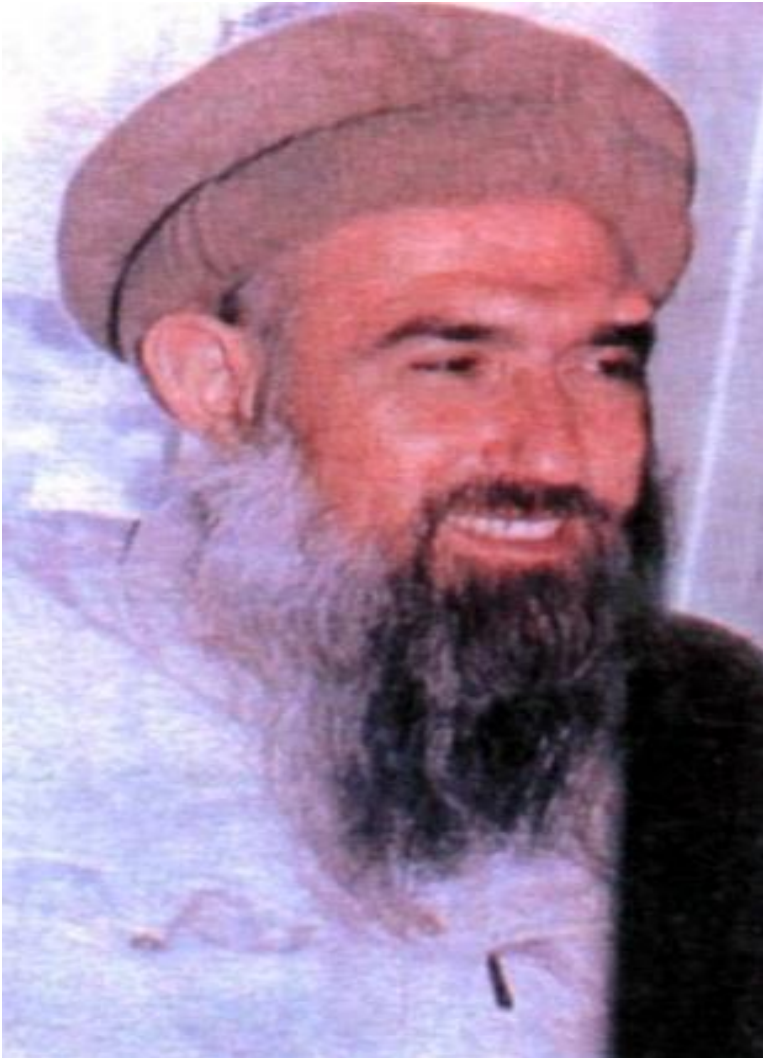
Džuhajman

al-Utajbí

(1936-79)

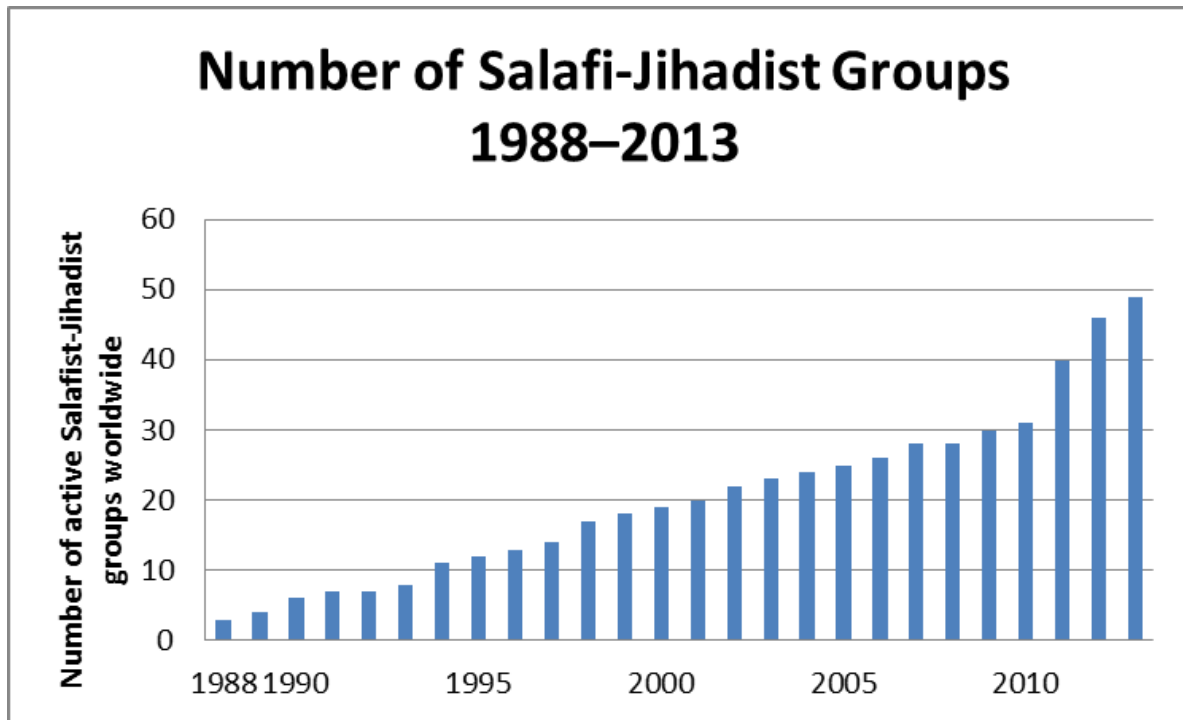
Abdulláh AZZÁM (1941 - 1989)

- teolog – obhajoval pomoc Afgháncům v boji proti SSSR jako obranný džihád
- 1979 – vydal fatwu „Obrana muslimské půdy – nejdůležitější povinnost hned po víře“
- duchovní učitel Usámy Bin Ládina

Salafistický džihádismus

- ▶ S pojmem přišel Gilles Kepel
- ▶ Relativně nový trend

Mudžáhídivé proti sovětské okupaci v Afghánistánu

